

Sieć osadnicza w Polsce



Osadnictwo

to proces stopniowego osiedlania się ludności na danym obszarze. Rozwój sieci osadniczej jest uzależniony od rozwoju przemysłu, handlu oraz uwarunkowań środowiska przyrodniczego.



Geografia osadnictwa

dział geografii społeczno-ekonomicznej zajmujący się rozmieszczeniem oraz układami przestrzennymi wszystkich typów i rodzajów osiedli ludzkich.



Miasto – jednostka osadnicza charakteryzująca się dużą **intensywnością zabudowy**, małą ilością terenów rolniczych, ludnością pracującą poza rolnictwem (w przemyśle lub w usługach) prowadzącą specyficzny miejski styl życia.



Wieś – jednostka osadnicza o zwartej, **skupionej lub rozproszonej zabudowie** i istniejących funkcjach rolniczych lub związanych z nimi usługowych lub turystycznych, nieposiadająca praw miejskich

Wskaźnik urbanizacji - wyraża on procentowy udział mieszkańców miast w ogólnej liczbie ludności

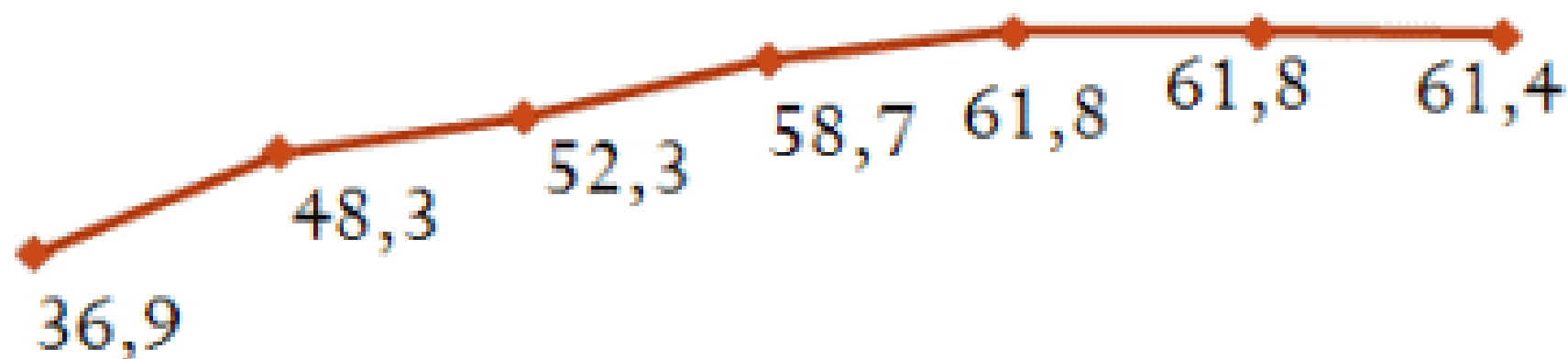
Jak obliczyć wskaźnik urbanizacji?

Oblicz wskaźnik urbanizacji dla Indii wiedząc, że liczba ludności tego kraju wynosi 1 224 614 tys. ludzi z czego 364 935 tys. zamieszkuje w miastach.

1 224 614 tys.	-	100 %
364 935 tys.	-	x %

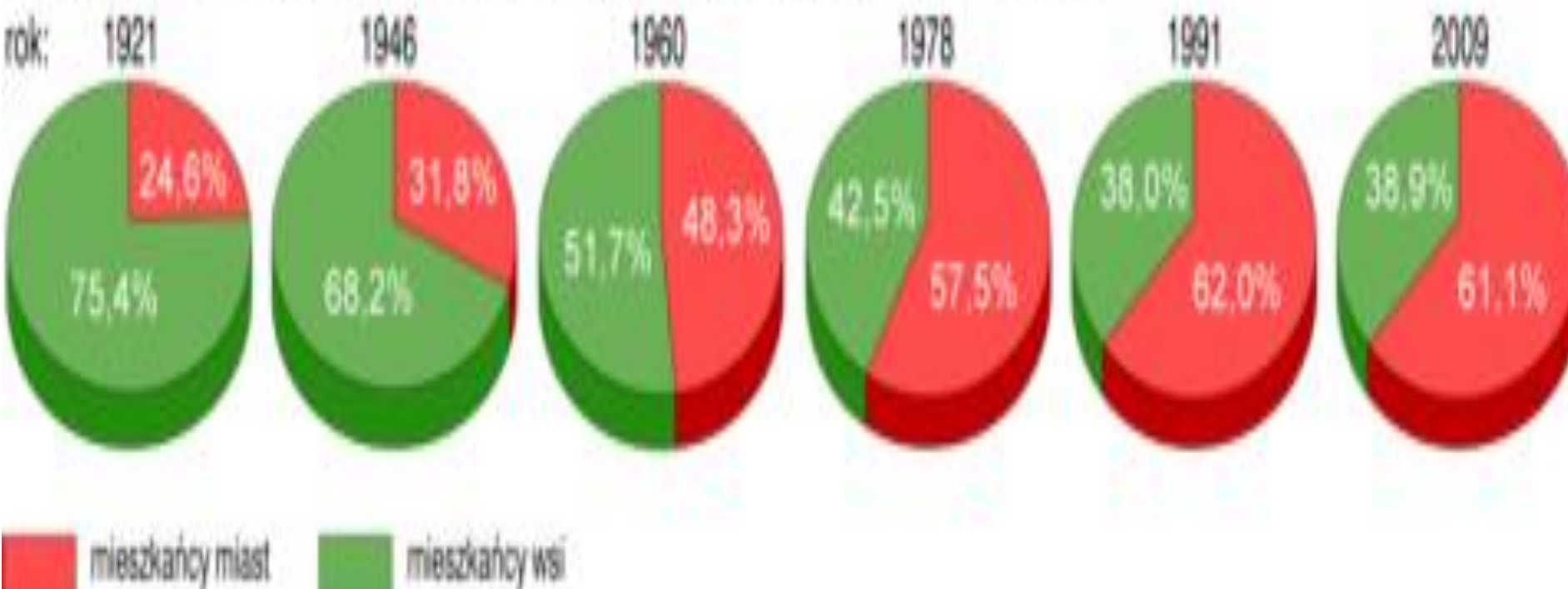
$$**x = 29,8 %**$$

wskaźnik urbanizacji w Polsce w latach 1950-2005 [w %]



1950 1960 1970 1980 1990 2000 2005

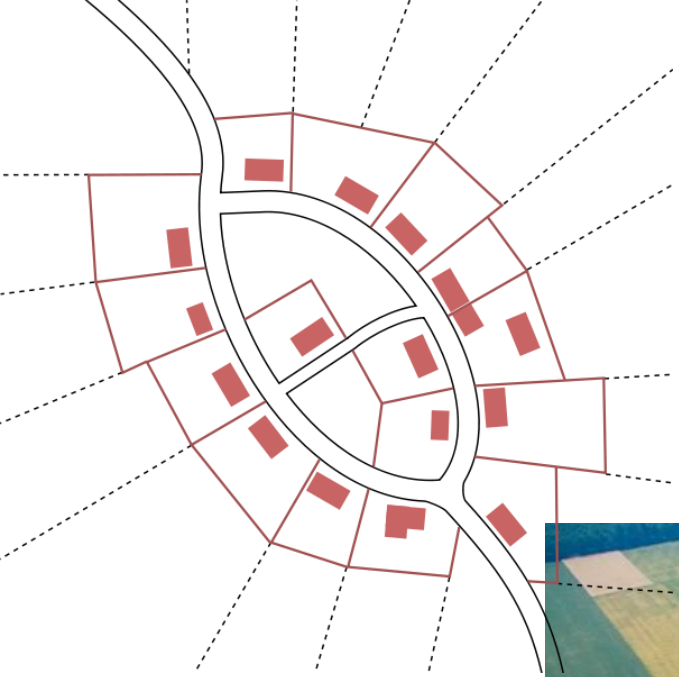
ZMIANY STOPNIA URBANIZACJI w Polsce w latach 1921-2009





Okolnica





Owalnica





Ulicówka





Wielodrożnica





Wielodrożnica



Wieś dnia wczorajszego



Wieś dnia dzisiejszego



Wieś dnia dzisiejszego

Współczesną odmianą wsi jest **wieś zurbanizowana**. Większość jej mieszkańców dojeżdża do pracy w mieście, co powoduje stopniowe zanikanie zabudowy gospodarczej oraz powstawanie domów mieszkalnych zbliżonych wyglądem do podmiejskiej zabudowy willowej.



Tendencje na polskiej wsi

Semiurbanizacja – wprowadzanie miejskiej zabudowy na wieś, zanik funkcji rolniczej

Polepszenie infrastruktury na wsi (wodociągi, kanalizacja, gazociągi)

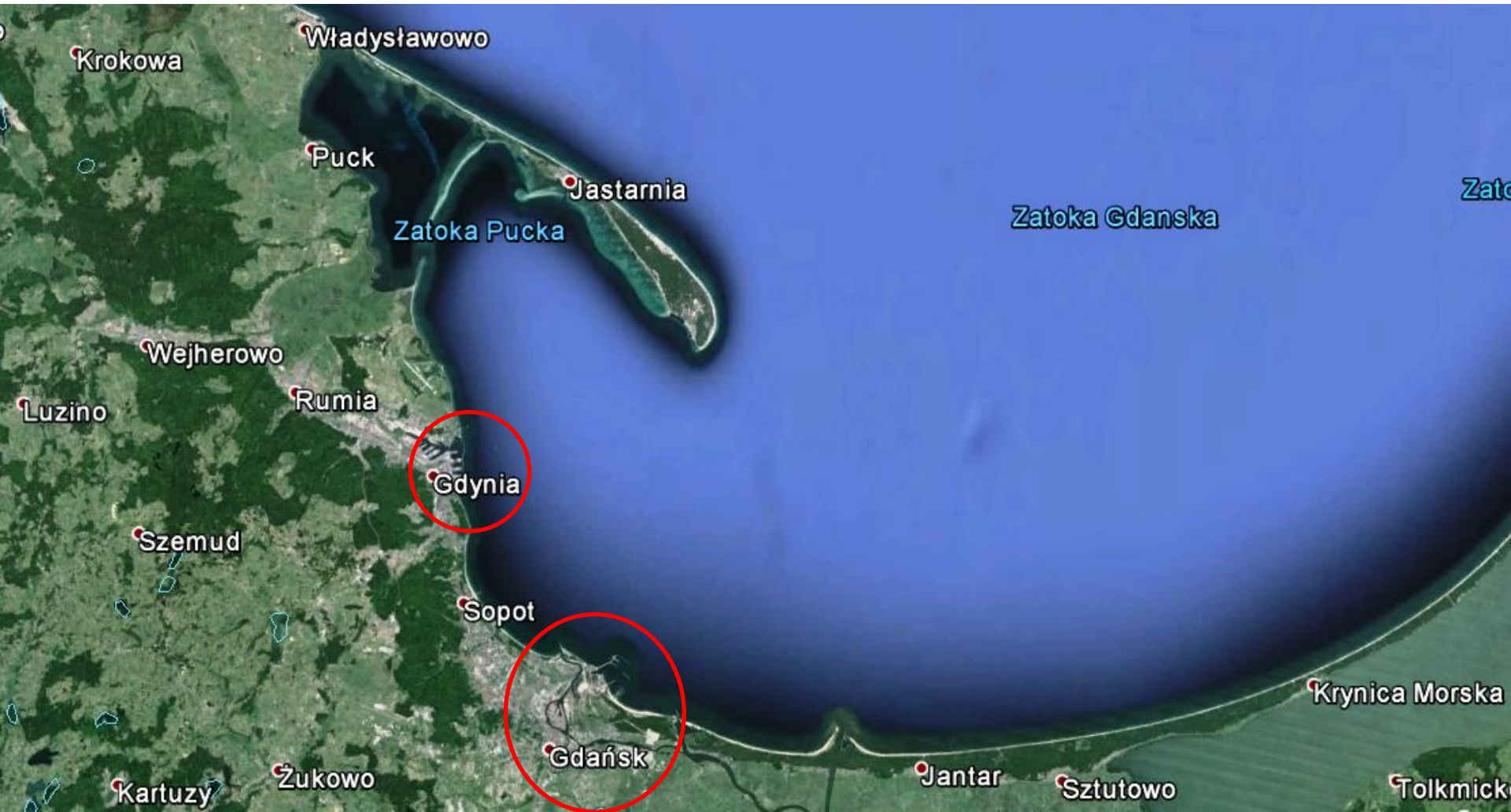
Rozwój funkcji usługowych

Rosnąca liczba osób zatrudnionych poza rolnictwem

Starzenie się ludności („ucieczka” do miasta młodych wykształconych ludzi)

Rozwój miast

Dogodne **położenie komunikacyjne** miało duży wpływ na funkcje handlową miast dlatego rozwijały się one na początku nad spławnymi rzekami oraz w pasie nadmorskim, np. **Gdańsk, Gdynia (1926), Toruń.**



Rozwój miast

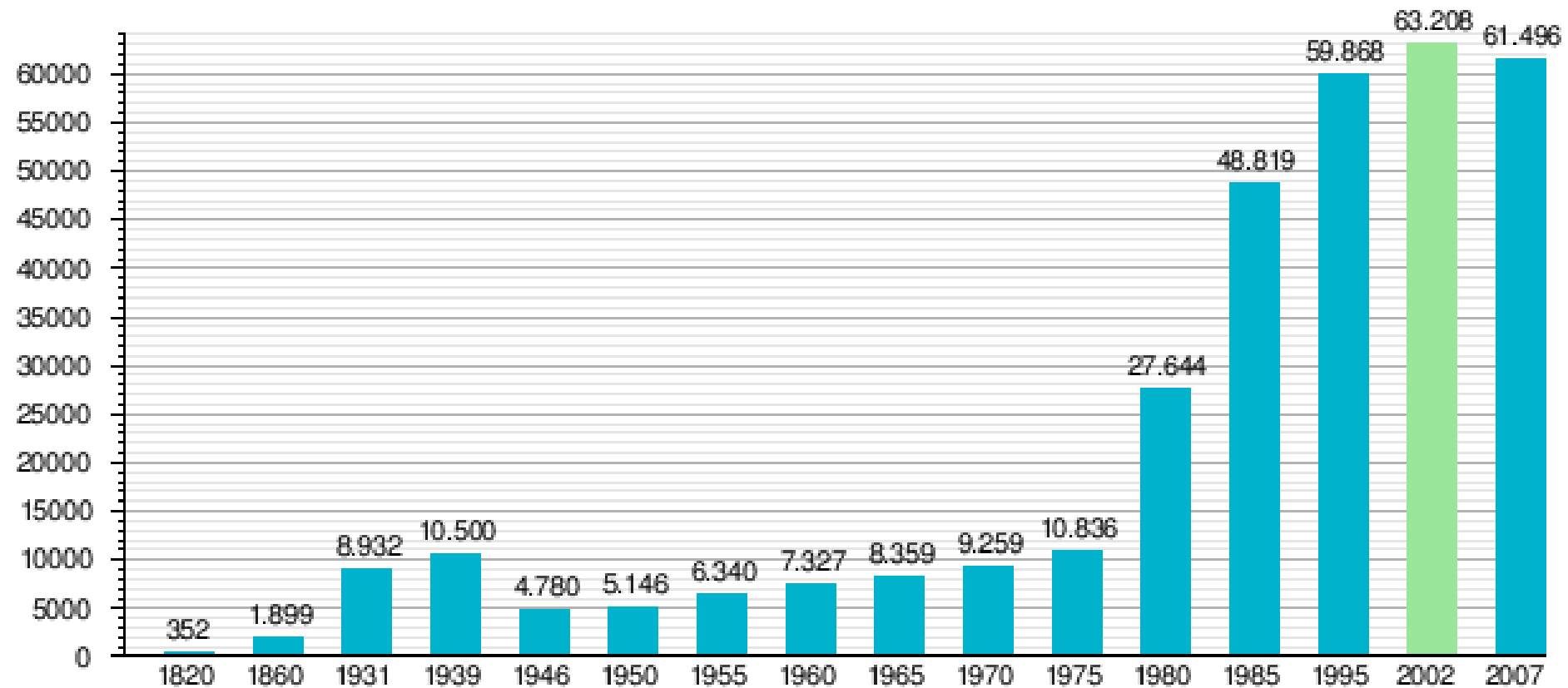
Następnie na rozwój miast miał **przemysł**. Już na przełomie XV/XVI w. powstawały lub rozrastały się ośrodki tkackie, np. **Bielawa**, **Kamienna Góra**. W XIX w. miastotwórcza rola przemysłu wzrosła i zaczęły się kształtować duże zespoły miejskie, np. **Łódź** (przemysł włókienniczy), na **Górnym Śląsku** (górnictwo węgla kamiennego).



Łódź

Rozwój miast

Po II wojnie światowej nastąpił rozwój wielu małych miast związanych z **przemysłem wydobywczym**, np. **Tarnobrzeg, Konin, Bełchatów, Bogatynia, Lublin**, lub takich, w których lokowano duże zakłady przemysłowe, np. **Płock, Włocławek**.



Wykres liczby ludności miasta Bełchatowa na przestrzeni 2 ostatnich stuleci

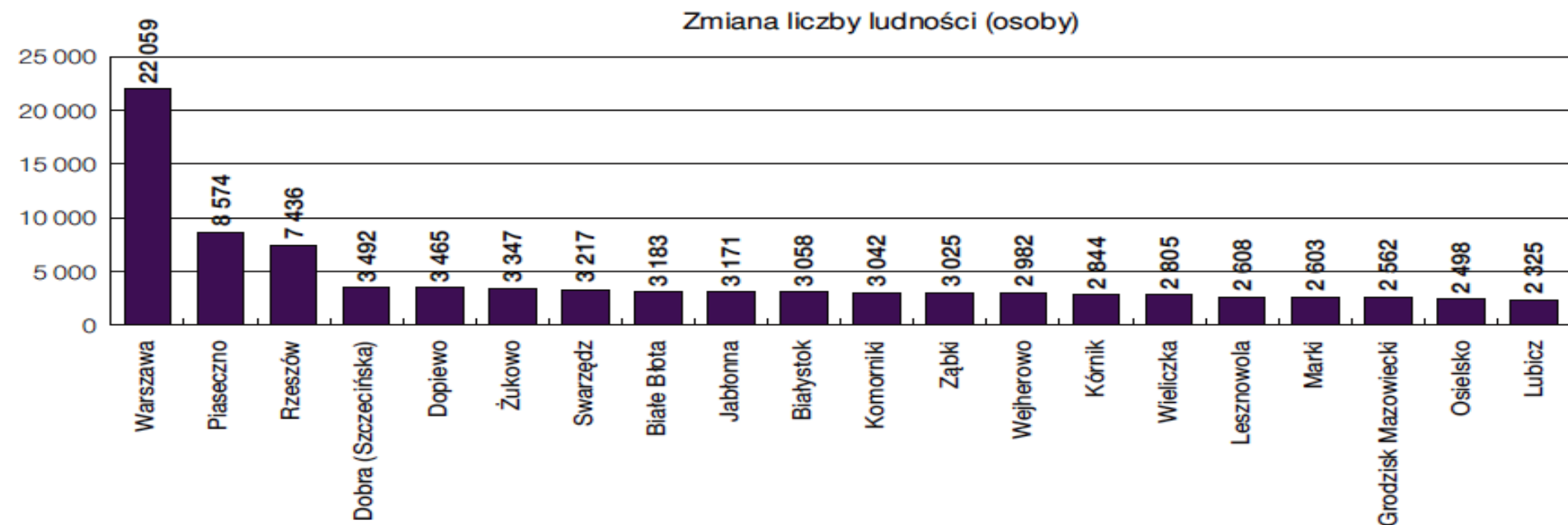
Bogatynia – Reichenau

Ludność

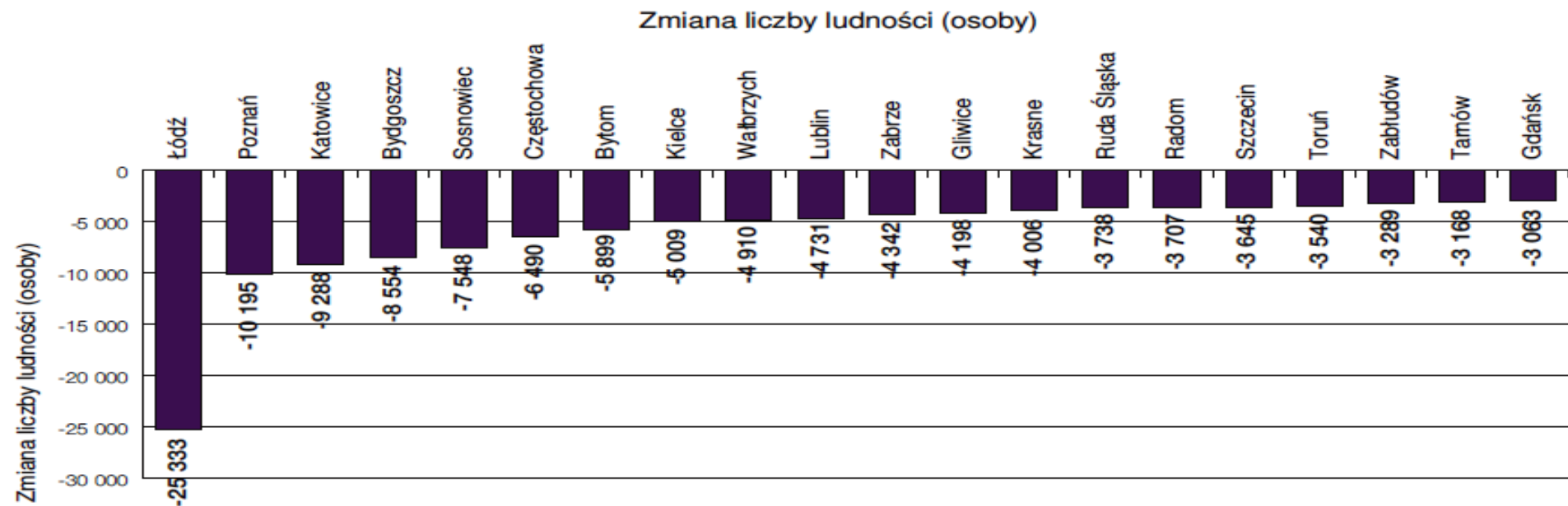
	Rok 2006	Rok 2007	Rok 2008
Miasto	19311	19154	19105
Gmina	6140	6173	6093



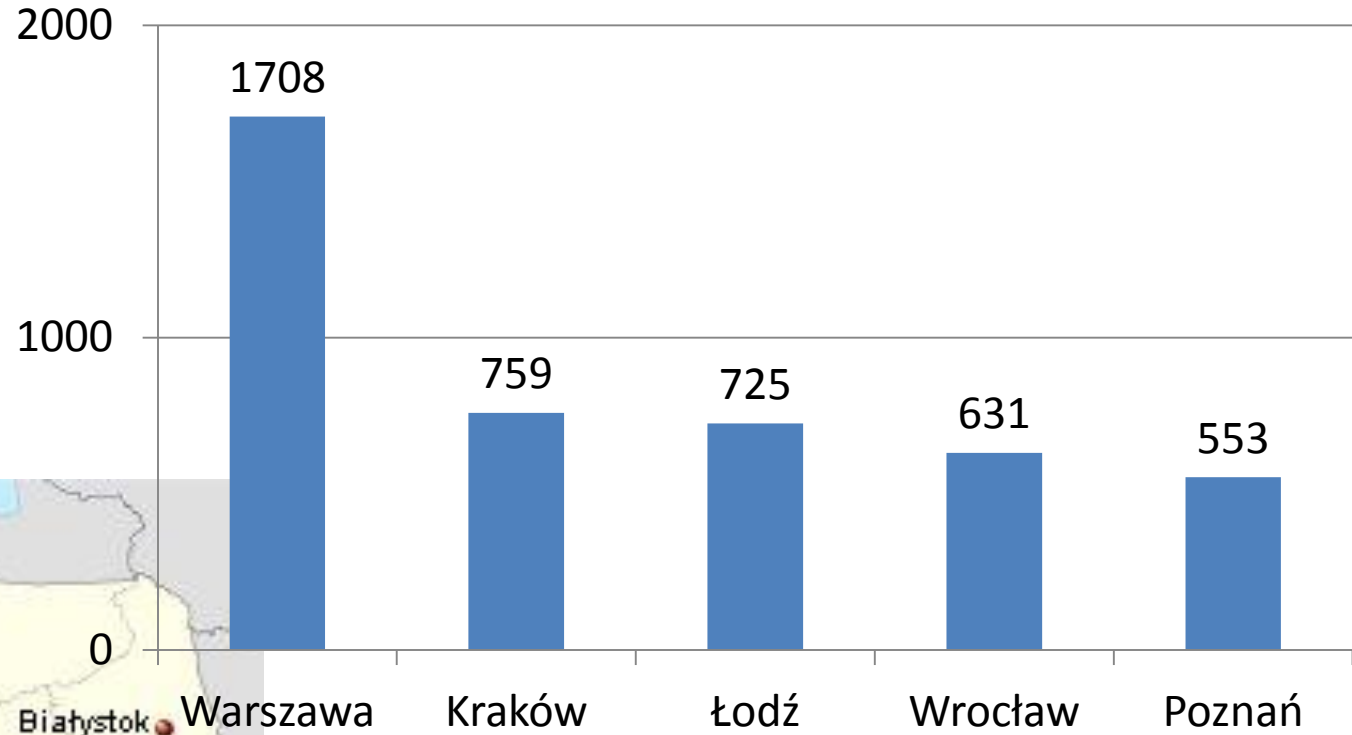
Gminy, w których nastąpił największy wzrost liczby ludności w latach 2003-2007.



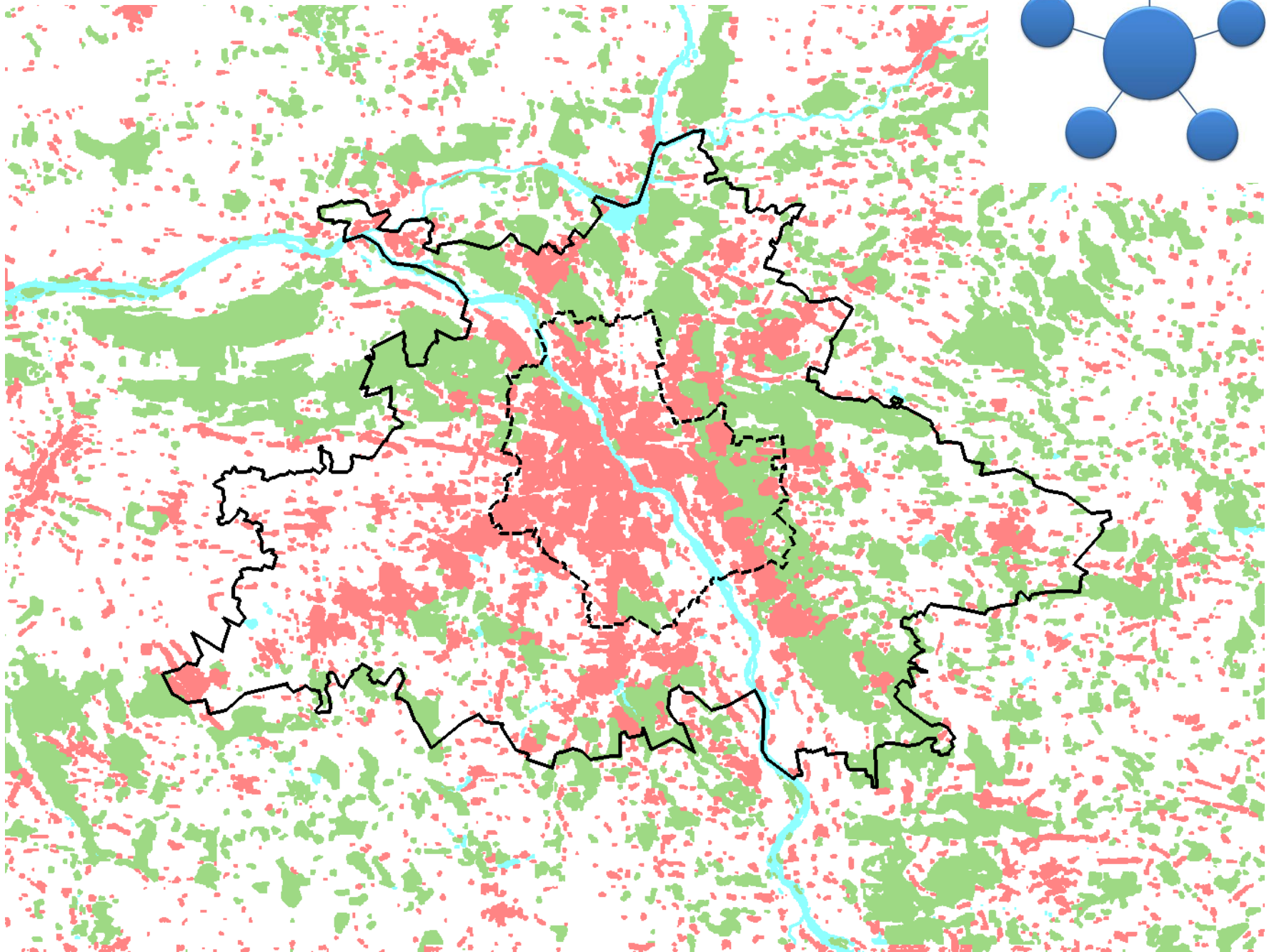
Gminy, w których nastąpił największy spadek liczby ludności w latach 2003-2007.



Największe miasta Polski (2011) w tys. mieszkańców



Aglomeracja warszawska - monocentryczna



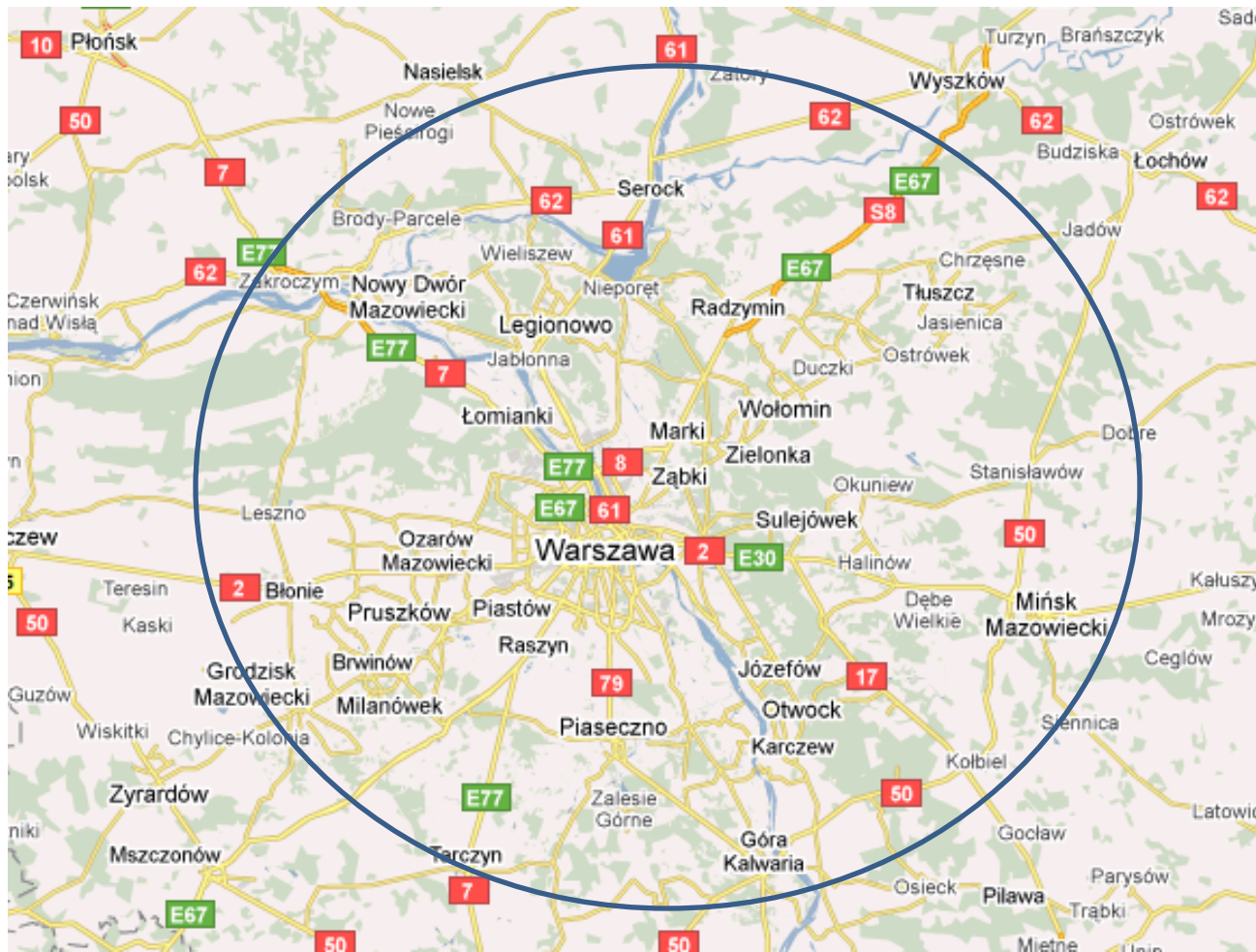
Gęstość zaludnienia w Polsce **122 os/ km²**

Liczba mieszkańców (Warszawa) – 1 708 tys.

Aglomeracja warszawska – 2 400 tys.

Gęstość (zaludnienie):

Warszawa 3 302 os/km²,



Aglomeracja policentryczna - konurbacja



Gęstość zaludnienia w Polsce **122 os/ km²**

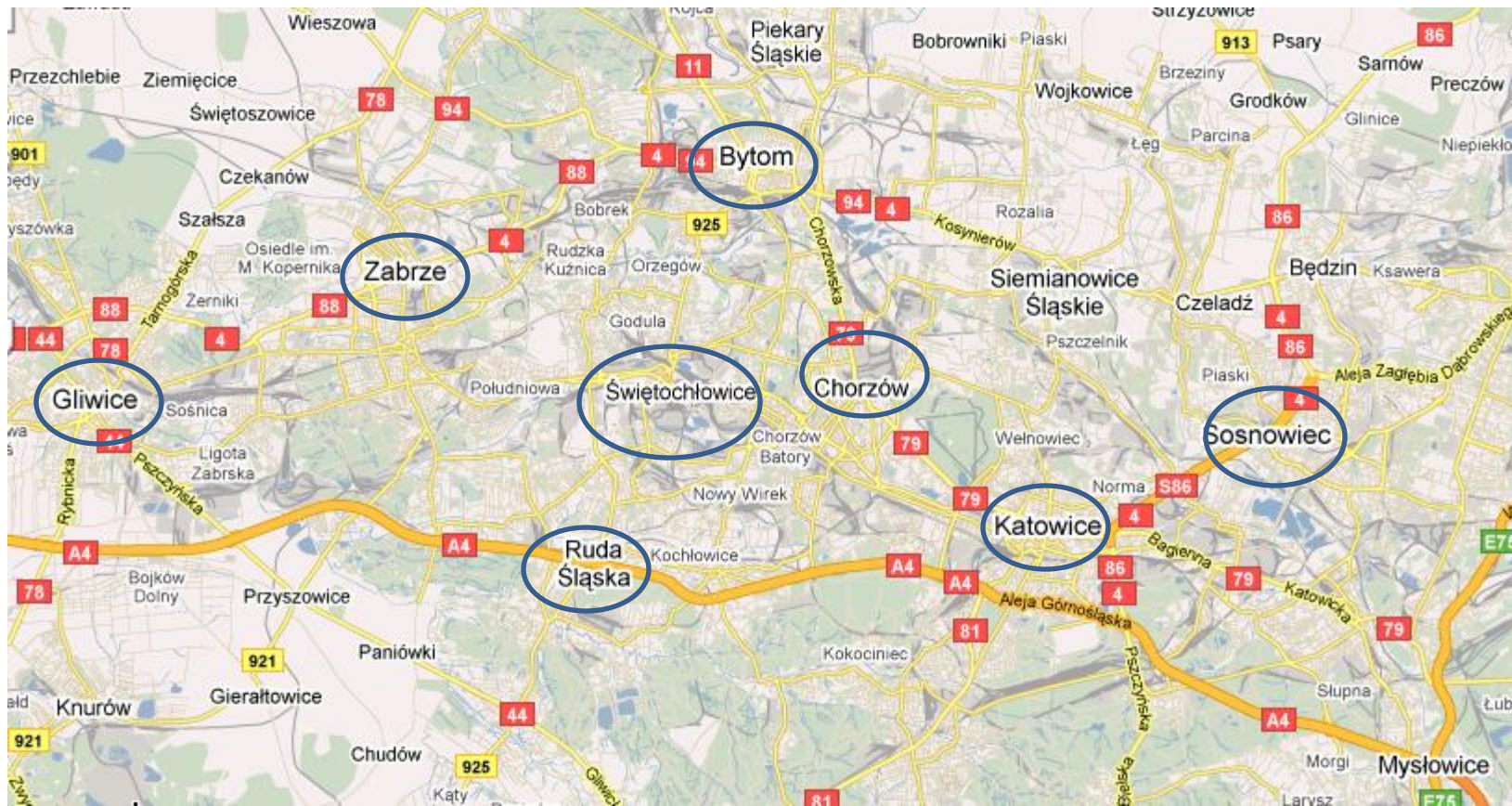
Liczba mieszkańców (Katowice) – 310 tys.

Aglomeracja katowicka – 3 600 tys.

Gęstość (zaludnienie):

Świętochłowice 4 140,92 os/km²,

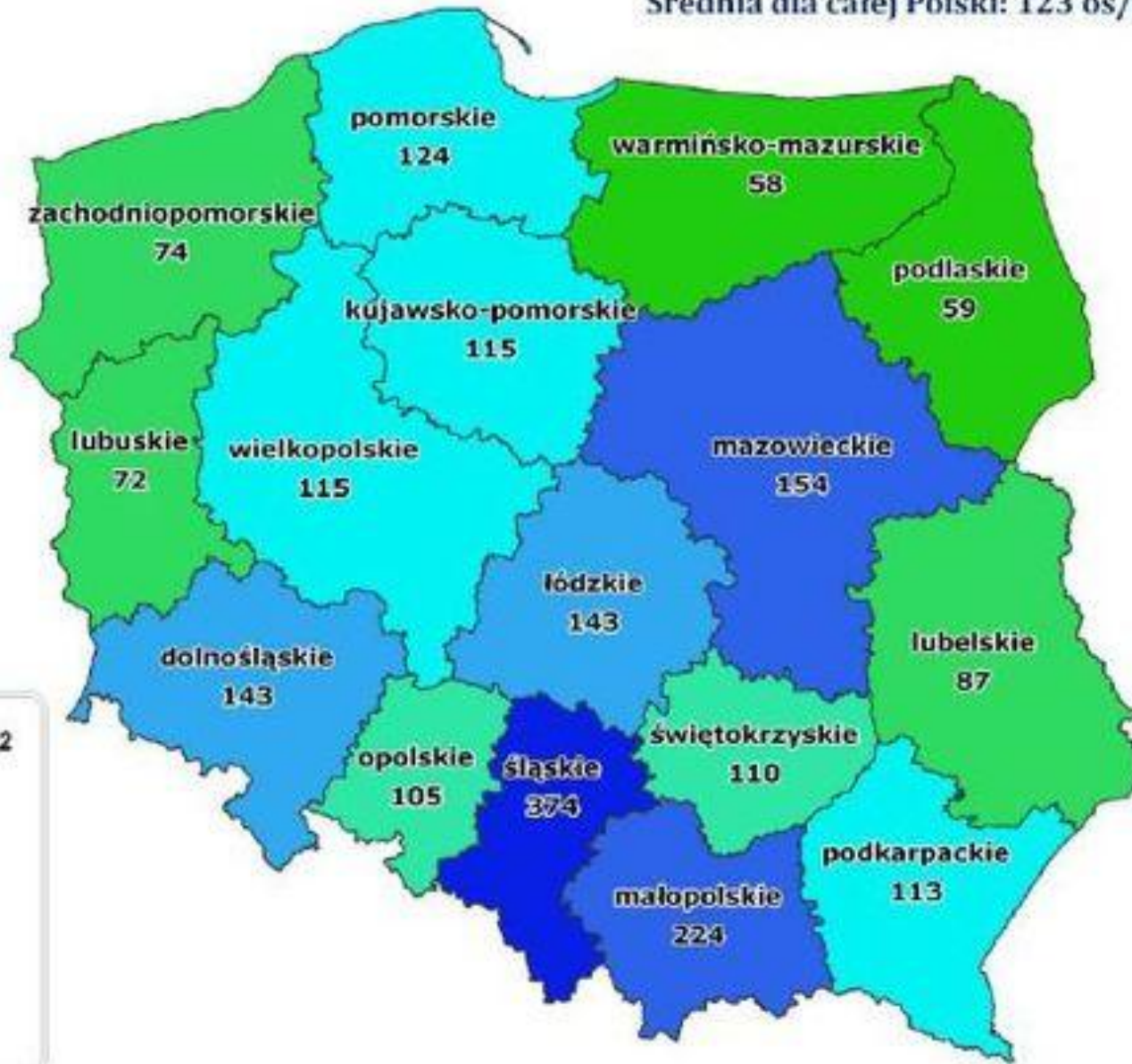
Chorzów 3 395,19 os/km²,



Gęstość zaludnienia według województw

Ludność faktyczna

Średnia dla całej Polski: 123 os/km²

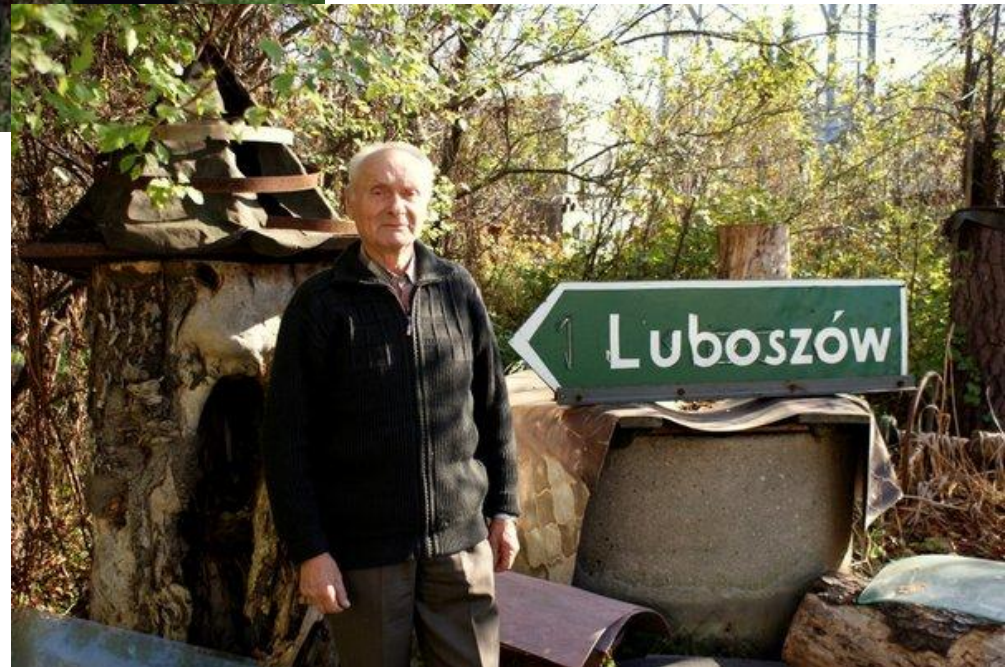


Liczba osób na 1 km²

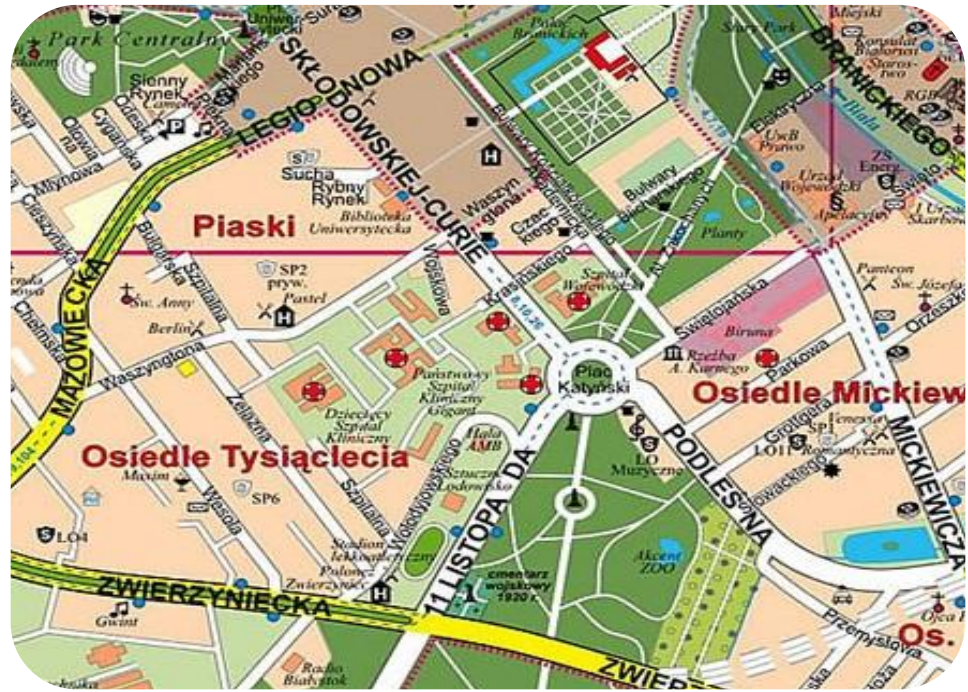
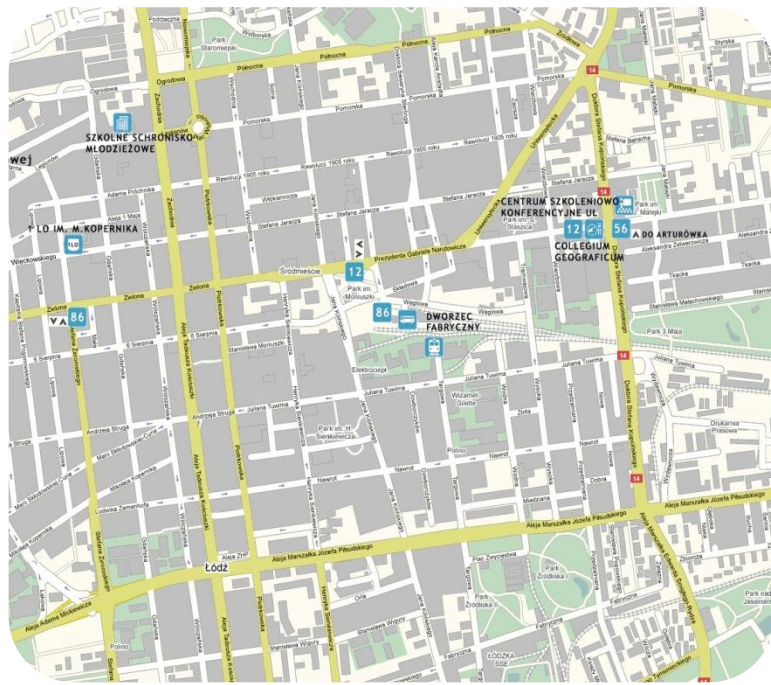
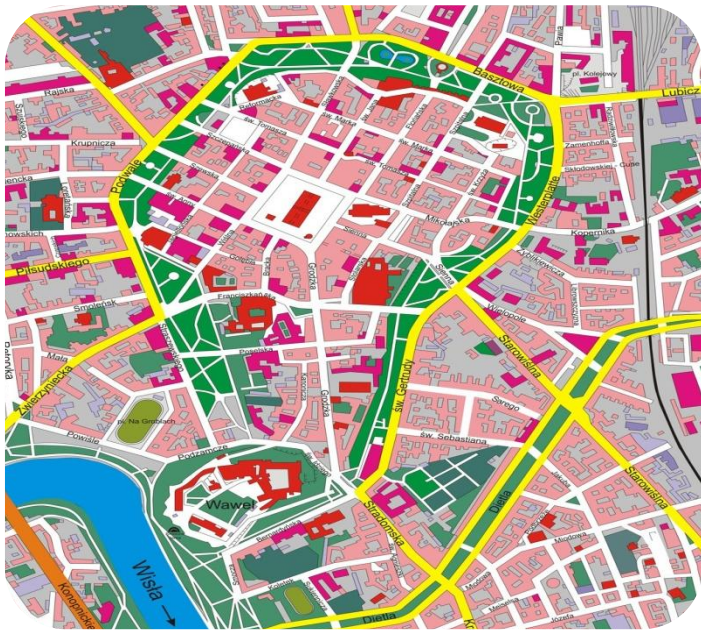
- < 70,0 (2)
- 70,1 - 90,0 (3)
- 90,1 - 110,0 (2)
- 110,1 - 130,0 (4)
- 130,1 - 150,0 (2)
- 150,1 - 250,0 (2)
- > 250,0 (1)



Kozy (woj. śląskie)- największa pod względem ludności wieś w Polsce – liczy 11 920 mieszkańców (2008r.) Dla porównania, Wyśmierzyce – najmniejsze miasto Polski – ma 858 mieszkańców.



Luboszów (powiat Bolesławiec) - jest to najmniejsza wieś niesołecka w Polsce, zameldowana w niej jest jedna osoba, mieszkają dwie.





Nowa Huta „miasto socjalistyczne” – dzielnica Krakowa wpisana jako układ urbanistyczny w rejestrze zabytków Krakowa

**Kościół Matki Bożej Królowej Polski (Arka) – Ulica Obrońców Krzyża (zbudowany w 1967 – 1977)
Nowa Huta**

